

Ljubo doma

Fotografski muzej Maribor

☑ V osemdesetih letih se je zbiratelj **Avgust Bohanec** odločil podariti Mariboru zbirko fotoaparátov pod pogojem, da mesto dostojno poskrbi za njihovo predstavitev v ustreznem muzejskem oddelku. Še preden je s predstavniki mestne oblasti podpisal darilno pogodbo, je 18. maja 1988 poslal prvo ladijsko pošiljko s 349 muzejskimi fotoaparati in do aprila 1990 sta ji sledili še dve. Zbirka vsebuje 1645 eksponatov. Med njimi je več kot 1100 fotoaparátov, filmskih kamer in projektorjev. Darilna pogodba je bila podpisana 1. julija 1988. V njenem zadnjem določilu je zapisano, da se zbirka imenuje Fotografska zbirka Avgusta in Marie Bohanec. Fotografski muzej zdaj končno odpira vrata, vendar še ne v popolni obliki. Dokončen videz, kot sta si ga v sodelovanju z Muzejem narodne osvoboditve Maribor zamislila **Marko** in **Andreja Japelj**, bo dobil konec leta. Takrat bo javnosti predstavljena tudi stalna Bohančeva zbirka. Kljub temu so se v Muzeju narodne osvoboditve Maribor odločili, da mora prostor zaživeti že v času evropske prestolnice kulture.

Skrb za pitno vodo

☑ Zavod za zdravstveno varstvo (ZZV) Maribor je v Murski Soboti s partnerji predstavil projekt Murman, del evropskega projekta Skupno trajnostno upravljanje sistema javne oskrbe s pitno vodo na čezmejnem območju Murske doline, ki je delo strokovnjakov in institucij iz Slovenije in Avstrije. »Ključna vsebina in namen Murmana je postopoma prenesti čezmejno sodelovanje na področju oskrbe s pitno vodo v celotne vertikalne deležnike obeh regij. Prav tako pa tudi na horizontalne ravni, se pravi med ustreznimi institucijami obeh regij. Povezovanje pomeni korak k eni od pomembnejših usmeritev Evropske unije o regionalnem sodelovanju in povezovanju,« je povedal mag. **Slavko Lapajne** iz ZZV Maribor. Letos se bodo partnerji srečali še na jesenskem delovnem sestanku, vmes pa pripravljajo še delavnice z različnimi temami, povezanimi s problematiko oskrbe s pitno vodo. Projekt se bo končal leta 2015. Analize smernic posameznih podnebnih parametrov in negativne posledice človekovih dejavnosti, kot so urbanizacija, promet, kmetijstvo, industrija, energetika in tudi turizem, kažejo, da bodo učinki vseh sprememb še naprej negativno vplivali na količino in kemijsko sestavo podzemne vode na tem območju. Prav to je razlog, da so se združili strokovnjaki obeh regij, ki želijo izboljšati kakovost življenja in povezave med mestnimi in podeželskimi območji v čezmejni regiji, kjer glavni vir pitne vode zagotavlja podzemna voda iz porečij Mure in Drave. **O. B.**

Nove info točke

☑ Obiskovalci stiškega samostana in drugi lahko pomembne informacije o kraju ter bogati kulturni in naravni dediščini od nedavnega izvejo tudi s pomočjo turističnoinformacijske table. Postavitev je sofinanciral tudi projekt Moj kraj – moj ponos, ki je prijavljen na razpisu Lokalne akcijske skupine Sožitje med mestom in podeželjem in predvideva sofinanciranje iz programa Leader in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Dimnikarski muzej

☑ Dimnikarju **Branko Gašpariču** se je uresničila dolgoletna želja po ureditvi dimnikarskega muzeja na Škafarskem v občini Razkrižje. Njegova zamisel je bila, da bi v muzeju predstavil, kako je nekoč potekalo delo dimnikarja, kajti v prejšnjih časih je ta hodil od hiše do hiše s kolesom, na katerem je imel orodje

Na ogled so postavljene različne obleke, zaščitna sredstva, tudi dimnikarski prapor s kladivom in srpom. Med oblekami so tudi svečane paradne, ki so jih nosili ob prvem maju in stanovskem prazniku. V sklopu razstave so še stara omela različnih dolžin, na ogled so tudi dimnikarska kamera pa vrhna lestev iz lanu, saje ... Vse skupaj je tudi dokumentirano in arhivirano v knjigah in zapiskih. **J. Ž.**

T TURISTIČNA TRIBUNA
Priloga Slovenskih novic
urejanje Barbara Pance
e-pošta barbara.pance@slovenskenovice.si
likovna zasnova Jožef Zver
ekranski prelom Darja Malarič

← Kulinarična tradicija temelji na dimljenih mesninah.

→ Konjska vprega – nič neobičajnega

Lični zasebni penzioni imajo še sprejemljive cene.

Zibelka folklore in gostoljubja

Če bi šli letos radi na počitnice nekam, kjer ne boste videli niti ene od blagovnih znamk, ki so v zadnjih letih preplavile tudi vse vzhodnoevropske države, vam priporočamo, da se odpravite v Bukovino, deželo na severovzhodu Romunije. Medtem ko je pretežni del države ravninski, je Bukovina hribovita in gozdnata. Po prostranih bukovih gozdovih je tudi dobila ime. Čeprav romunščina spada v skupino romanskih jezikov, zaradi slovanskih sosedov in tudi manjšin vsebuje veliko slovanskih izrazov. Tako veverici, ki jih je veliko posebno v Bukovini, rečejo veverica.

Bukovina je manj razvita od juga in zahoda države tudi zaradi bližine še manj razvite Ukrajine, s katero meji. Zaostalost je tudi posledica precej slabih prometnih povezav z bolj razvitim delom Romunije. Tako na cestah še dandanes vidite več konjskih vpreg kot traktorjev. Ker so ponoči v glavnem neosvetljene, je treba zelo paziti, še posebno če prihajate iz

razvitega sveta, kjer so konjske in volovske vprege že zdavnaj izginile s cest.

Samostani pod Unescom

Romuni so po uradnih statistikah najbolj veren narod v Evropi. Čeprav spadajo v romansko jezikovno skupino in bi bilo pričakovati, da so kot vse romanske države v Evropi vezani na Vatikan, so po veroizpovedi pravoslavci. To vero in tudi cirilico sta v Bukovino na poti v Kijev in Moskvo prinesla **Ciril** in **Metod**. Zaradi zelo vernih vladarjev pa se pokrajina ponaša z največ samostanov v deželi, ki so vpisani na seznam svetovne zgodovinske dediščine pod za-

ščito Unesca. To pa predvsem zato, ker so tamkajšnji pravoslavni samostani v nasprotju z vsemi preostalimi pobarvani z neverjetno dobro ohranjenimi freskami tudi na zunanji strani. Večina samostanov in cerkva, ki so preživeli do danes,

Bukovina ima malo hotelov, več pa je zasebnih penzionov in prenočišč z zajtrkom. Za zadnje boste odšteli od 10 do 20 evrov.

je bila zgrajenih ob koncu 15. in na začetku 16. stoletja v času vladavine najbolj mogočnega romunskega vladarja vseh časov **Štefana Velikega**. Sakralni objekti so bili zgrajeni v bizantinskem slogu, s freskami, pri katerih je zaznati vpliv zahodne evropske gotike. Delo očeta Štefana Velikega je nadaljeval eden od sinov **Petru Rares**, ki je tudi ustanovil in vzdrževal moldavsko šolo slikanja. S podporo menihov so cerkve pobarvane v barvah, značilnih samo za ta konec sveta. Voroneško modro, moldoviško rumeno, sučeviško rdečo in zeleno ter arborško zeleno in humorško rdečo. V teh barvah so z najrazličnejšimi vzorci poslikane tudi starejše hiše v Bukovini. Sicer so večinoma zgrajene iz lesa in prekrite s škodlami. Pogosto so z njimi prekrte tudi vse zunanje stene. In morda še pojasnilo, zakaj so cerkve v Bukovini poslikane tudi od zunaj. Zato, ker so bile glede na število vernikov

premajhne, da bi vse sprejele pod streho, in mnogi molili na prostem. In ker so bili v času, ko so bile zgrajene, verniki po večini nepismeni, so s pomočjo fresk lažje spremljali molitve.

Živa folklor

Zaradi odmaknjenosti od razvitega sveta se je v Bukovini ohranil tudi starodavni način življenja, kar se še posebno kaže v načinu oblačenja in kulinariki. Ohranile so se tudi številne stare obrti, kot lončarstvo in tkalstvo pisanih oblačil in preprog. Starejši so še vedno oblečeni v narodne noše, mladi pa ohranjajo običaje, še posebno plese. Predvsem poleti organizirajo po vsej Bukovini številne folklorne festivale. Zaradi odmaknjenosti od globaliziranega sveta se je ohranila

tudi lokalna gastronomija, ki je temeljila predvsem na mesnih jedeh. Ker v marsikateri hiši še dandanes ni hladilnika, so zelo pogoste jedi iz dimljenega mesa. Zelo velik je tudi izbor sirov in mlečnih jedi, poleti pa vsej tej hrani dodajo tudi obilo zelenjave. Ker imajo veliko ovac, so ohranili tudi velikega romunskega ovčarja, ki štiti drobnico pred volkovi in medvedi. Prebivalci Bukovine so poznani tudi kot zelo gostoljubni ljudje.

Gostoljubnost najboljše doživite na lastni koži, če pri njih prenočujete in se na njihovih domovih tudi prehranujete. Bukovina ima zelo malo hotelov, je pa vse več zasebnih penzionov in prenočišč z zajtrkom po zelo sprejemljivih cenah. Za zadnje boste odšteli od 10 do 20 evrov. Zato je Bukovina v teh kriznih časih idealna dežela za preživljanje dopusta. Obiščite jo zdaj, kajti v druge dele Romunije je globalizacija že prodrla z vso grobstvo in žal se ji ne bo mogla dolgo upirati niti Bukovina.

DRAGO BULC, UREDNIK TV SLOVENIJA

Za vernike so, da bi lažje spremljali molitve, poslikali tudi pročelje cerkev.